

ပညတ်တော်ဆယ်ပါး
စိန့်ပီတာငါးကြော်နှင့်
ဒိုင်ရာလော့ခ်ဆောင်းပါးများ

ဆရာချစ်

(၁)

နဂ္ဂတစ်အမွေနှင့် အက်ကိုးသစ်

ကိုဗေဒါ။ ။ ကိုနန္ဒရေ ကျပ်တို့လည်းမျိုး ဆက်ဟောင်းစာရင်းထဲ
ဝင်နေကြပြီနော်။ မျိုး ဆက်ဟောင်းကို Generation X တဲ့။ မျိုး ဆက်ဟောင်းကို
Generation Y တဲ့။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဒီတော့ခင်ဗျားကဘာပြောချင်တာတုံးဗျ။ ဆိုစမ်း၊ နားထောင်ရအောင်။
ဪ ... ဒါနဲ့ စကားမစပ်၊ သက်ကြီးစကားသက်ငယ်ကြားတို့၊ ပညာကိုလက်ဆင့်ကမ်းခြင်းတို့
ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေ ကိုကောခင်ဗျားမျိုး ဆက်ပိုင်က ဘယ်လိုသဘောထားကြသတုံး။

ကိုဗေဒါ။ ။ သူတို့ဟာအက်ကိုးဘွန်းမားတွေ မဟုတ်ဘူးတဲ့ဗျ။ အက်ကိုးသစ်
ဖန်တီးရှင်တွေ တဲ့။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဘယ်လိုဘယ်လို၊ ကျုပ် နားထဲထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ ဝင်သွားသလိုပဲ။
အက်ကိုးဘွန်းမား (Echo boomer) ကိုခေါ်တာမဟုတ်ဘူးလား။

ကိုဗေဒါ။ ။ ဟုတ်ပါဗျ။ မျိုး ဆက်ဟောင်းရဲ့ ပဲတင့်သံတွေ
ကိုသူတို့ကထပ်ဆင့်ပြီးပိုပြီးအသံကျယ်လာအောင် ချဲ့ပေးတာမျိုး မလုပ်ဘူးတဲ့။
သူတို့အသံချဲ့စက် မဟုတ်ဘူးတဲ့။ သူတို့ဘာသာသူတို့အက်ကိုးသစ် ဖန်ဆင်းမယ်။ သူတို့ရဲ့
ဘဝဂိမ်းဟာ အသစ်တဲ့။ ကျုပ်တို့ မျိုး ဆက်အိပ်စ်ကစည်းမျဉ်းတွေ ဟာသူတို့ရဲ့ ဂိမ်းအသစ်မှာ
မကိုက်ပါဘူးတဲ့။ စည်းမျဉ်းအသစ် တွေ နဲ့ ဂိမ်းသစ်မှာ ကစားရမှာ ဆိုပဲ။

ကိုနန္ဒ။ ။ အက်ကိုးသစ်တဲ့ ဟုတ်လား။ အဲဒီ အက်ကိုးသစ်တွေ ကကောဘာတွေ
တုံးတုံးဗျ။ လုပ်ပါဦး။ အရိပ်အမြွတ်လေး ဖြစ် ဖြစ်။

ကိုဗေဒါ။ ။ ခေတ်မီအင်ဖော်မေးရှင်း တက္ကနိုလိုဂျီနဲ့ ခေတ်မီဆက်သွယ်ရေး
စနစ်တွေ နဲ့ ဘဝကဏ္ဍတိုင်းမှာ ကိုင်ကစားမယ် ဆိုတဲ့ ပုံပါပဲ။ ကျ
ပ်လည်းရေရေလည်လည်တော့ မသိပါဘူး။ ခေတ်သစ် ဘဝက

တက္ကသိုလ်ဆိုတာဂိမ်းသစ်ပေါ့ဗျာ။ အဲ ... မျိုး ဆက်ပိုင်က တစ်ခုပြောတယ်ဗျာ။ အက်ကိုးသစ် အကြောင်းသိချင်ရင် သူတို့ သင်ပေးမယ်တဲ့။

ကိုနန္ဒ။ ။ လုပ်ချလိုက်ပြန်ပြီ။ ကျုပ်တို့ အဘိုးကြီးတွေ ကသူတို့ဆီမှာ သင်ရမယ်ပေါ့။ ဝဋ်လည်ပြီကိုဗေဒါရေ။ ကျုပ်တို့ကချည်းဆရာလုပ်ခဲ့တာ၊ ခုတော့ ကျုပ်တို့ကကလေးတွေ ကိုဆရာတင်ရပြီနော်။

ကိုဗေဒါ။ ။ကဲ ... ကျုပ်တာဝန်တစ်ခု ကျေပြီ။
ခင်ဗျားကကောဘာဆွေးနွေးချင်သလဲ၊ ဆို။

ကိုနန္ဒ။ ။ ကျုပ်နိုင်ငံခြားမဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ ဖတ်ရတယ်ဗျာ။ အနောက်နိုင်ငံတွေ မှာ မိခင်ဘဝ (Motherhood) ဟာဖက်ရှင်အောက်နေသလိုပဲတဲ့။ သိပ် ရေပန်းမစားချင်ဘူးပေါ့။

ကိုဗေဒါ။ ။ မိခင်ဘဝ ရေပန်းမစားဘူးဆိုတာကလေးမလိုချင်ဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်လား။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒါကိုဘယ်လိုပြောကြသလဲဆိုတော့ မိဘ ဘဝ၊ မိခင်ဘဝကို ရွှေ့ဆိုင်းတယ်တဲ့။ အိမ်ထောင်ပြုမယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ငယ်ငယ်နဲ့ အိမ်ထောင်မပြုကြဘူးပေါ့ဗျာ။ ပြုပြီးရင်လည်းသားသမီး တစ်ယောက် ပဲလိုချင်ကြသတဲ့။

ကိုဗေဒါ ။ ။ တရုတ်ပြည်မှာ လူဦးရေတိုးပွားမှု နှုန်းကိုလျှော့ချတဲ့အနေနဲ့ တစ်အိမ်ထောင် သားသမီး တစ်ယောက် ပဲထွန်းကားစေရမယ်ဆိုတဲ့ မိသားစုစီမံကိန်းနဲ့ ဆပ်စပ် စဉ်းစားရင် ဘာတွေ တွေ့လာမလဲ။

ကိုနန္ဒ ။ ။ အုန်းလီးတွေ တွေ့လာမယ်။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ဗျာ ... အုန်းသီးမဟုတ်ပါဘူးနော်။

ကိုနန္ဒ ။ ။ အုန်းသီးမဟုတ်ဘူးဗျို့။ ။ Onlies မြန်မာအသံထွက်နဲ့ ကျွန်တော် ကအုန်းလီလို့ ပြောလိုက်တာပါ။ အဲဒါကလည်း Only ကိုဗဟုကိန်းလုပ်ပြီးပြောလိုက်တာပါ။

The Only Child မဟုတ်ဘူးလားဗျာ။

ကိုဗေဒါ ။ ။ကလေးကိုပြောတာ ဖြစ်မယ်။ တစ်ဦးတည်းသော ကလေးတွေ
ချည်းအများ ကြီး ဖြစ်လာမှာ ကိုပြောတာနော်။

ကိုနန္ဒ ။ ။ ဒီတော့ခင်ဗျား မျိုး ဆက်ပိုင်ထဲမှာ အဲဒီ အုန်းလီးတွေ ချည်း ဖြစ်လာရင်
ဘယ်နှယ် နေမလဲ။ ကောင်းမလားဆိုမလား။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ခင်ဗျားပဲဖြေရမယ့် မေးခွန်းတွေ ပါ။ ကျုပ်ကအဲဒီ မဂ္ဂဇင်းမှ
မဖတ်ရတာ ။

ကိုနန္ဒ ။ ။ တချို့ ကလည်းအဲဒီ လို ဖြစ်မှာ စိတ်ပူပန်ကြတယ်ဗျာ။ တချို့
ကလည်းမပူဘူး။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ဘာ ဖြစ်လို့လဲ။

ကိုနန္ဒ ။ ။ ရှေ့မှာ လူတွေ ဟာ ပိုပြီးကြွယ်ဝချမ်းသာလာမှာ လို့ ဆိုတယ်။
ဒီလိုပိုပြီး ကြွယ်ဝချမ်းသာလာလေလေ အရာရာကိုပိုပြီးလိုချင်လာကြလေ ဖြစ်လာမှာ တဲ့။
အဲဒီ ပိုပြီးလိုချင်တဲ့ အရာရာထဲမှာ ကလေးလည်းပါမှာ ဆိုပဲ။ ဒီတော့
အုန်းလီးခေတ်ကနေကလေးတွေ တစ်ပြုံတစ်မကြီးခေတ်ကို ပြန်ရောက်ဦးမှာ တဲ့ဗျာ။

ကိုဗေဒါ ။ ။ အင်း ... ခင်းဗျားရှင်းပြသလိုဆိုကလေးဟာရေခဲသေတ္တာလို
ဖြစ်လာတာပေါ့ ။ ရေခဲသေတ္တာတို့၊ ဘာတို့ဆိုတဲ့ တာရှည်သုံးစားသုံးကုန်တွေ ကိုလူတွေ
ပိုတွေ ပိုပြီး ကြွယ်ဝချမ်းသာလာမှ သုံးတာမဟုတ်ဘူးလား။

ကိုနန္ဒ ။ ။ ခင်ဗျားအမြင် မဆိုးပါဘူး။ တချို့ ကလည်းကလေးကိုမိဘရဲ့
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လို မြင်ကြတယ်။ ဒီလိုပြောတာတွေ မှာ မေတ္တာအသည်းနှလုံးမပါတော့ တစ်မျိုး
တော့ တစ်မျိုး ပေါ့နော်။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ဆက်စပ်နေတုန်း ကျုပ်
ဖတ်မိတာလေးတစ်ခုကိုလည်းပြောပြချင်သေးတယ်။ ခင်ဗျား ကြားဖူးမှာ ပါ။ မိဘကအမွေ

ပေးခဲ့တယ်။ အမွေချန်ထားခဲ့တယ် ဆိုတာတို့။

ကိုနန္ဒ။ ။ ခင်ဗျားပြောရင်တော့ ခပ်ဆန်းဆန်း ဖြစ်ဖို့များ တယ်၊ ဆို။

ကိုဗေဒါ။ ။ အနုတ်လက္ခဏာ အမွေ (Negative Bequest) တဲ့။

အနုတ်လက္ခဏာ အမွေဆိုတာ မိဘက ဘာပစ္စည်းမှ ချန်ခဲ့တာမဟုတ်ဘူး။ အကြွေးတွေ ပဲ ချန်ခဲ့တာ။ သားသမီးတွေ က အဲဒီ အကြွေးတွေ ကုန်ဆပ်ကြပေါ့ဗျာ။ အဲဒါကို ခေါ်တာ။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဒီတော့ လူမှု ရေး အတွက် ဘာ အဓိပ္ပာယ်တွေ ရှိသလဲ။

ကိုဗေဒါ။ ။ ပညာရှင် တစ်ဦးကအကျိုး နဲ့ အကြောင်းနဲ့

သိအိုရီတစ်ခုထုတ်ထားတယ် ဗျာ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ အဲဒီ

လိုအနုတ်လက္ခဏာအမွေဟာလူငယ်တွေ အတွက်ရောလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်ပါ အကျိုး

ရှိဆိုပဲ။

အင်း ... ခင်းဗျားအကြွေးတွေ လျှောက်ယူမနေနဲ့ဦးနော်။

ပညာတတ်အသစ် စာတမ်းဖတ်ပွဲ ဘူဇာဆန်

ကိုနန္ဒ။ ။ ကိုဗေဒါရေး၊ ကျပ်တိုးခင်ဗျားတို့တော့ နေရင် ထိုင်ရင်းနဲ့ပဲပညာတတ် လူတန်းစားအဟောင်းထဲ ဝင် သွားပါကောလား၊ Old Intellectuals တဲ့။

ကိုဗေဒါ။ ။ ဖြစ်ရမယ်ဗျား။ ကျပ်ကသိပ် မအံ့ဩတော့ဘူး။ အရာရာမှာ ဟောင်း၊ သစ်သွာတာကသစ်ပေါ့။ ဖတ်ရပါတယ်ဗျား။ ဟောင်းစရာရှိရင်လည်း မြန်မြန်ဟောင်းတယ်တဲ့။ သစ်လာရင်လည်း မြန်မြန်သစ်လာတယ်တဲ့။ Creative destruction တီထွင် ဖန်တီးသော ဖျက်ဆီးမှု ဆိုလားပဲ။ ဒါနဲ့ နေပါဦး။ တတ်သိပညာရှင်တို့ ကျွန်တော် တို့ ပြောတဲ့ ပညာတတ် လူတန်းစားကအသစ် ပေါ်လာလို့လား။

ကိုနန္ဒ။ ။ ပေါ်လာလို့ပေါ့ဗျား၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် တို့ ဟောင်းသွားတာပေါ့။ အခုအသစ် ပေါ်လာတဲ့ ပညာတတ် လူတန်းစားကိုအွန်လိုင်းပေါ်ကပညာတတ်။ Intellectuals Online တဲ့။ ဒါဆိုခင်ဗျားသဘောပေါက်ရော့ပေါ့။ ခုခေတ်စားနေတဲ့ အင်တာနက်တို့၊ ဝက်ဘ်ဆိုက်တို့၊ အီး-မေးလ်တို့၊ အွန်လိုင်းတို့ ဆိုတဲ့ကိရိယာတွေ နဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေတဲ့ ပညာတတ်တွေ ပေါ့ဗျား။

ကိုဗေဒါ။ ။ ကျွန်တော် တို့ကစာအုပ်နဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေတဲ့ ပညာတတ်။ စာအုပ်အခြေခံပညာပေါ်မှာ ရင်းနှီးတွေ :ခေါ်နေသူတွေ သူတို့ကကမ္ဘာအရပ်ရပ်ကအင်တာနက် ဝက်ဘ်ဆိုက်တွေ ပေါ်မှာ အွန်လိုင်းတင်ထားတဲ့ ပညာတွေ ၊ အင်ဖော်မေးရှင်းတို့ကိုအခြေခံအသုံးပြုပြီးတွေ :ခေါ်စဉ်းစားတဲ့ ခေတ်သစ် ပညာတတ်တွေ ။

စာအုပ် အခြေခံပညာတတ်နဲ့ အွန်လိုင်းအခြေခံပညာတတ်ပေါ့နော်။ ဒါနဲ့ နေပါဦး။ သူတို့ကစာအုပ် အခြေခံပညာတတ်ဟာခေတ် မရှိတော့ဘူလို့ အထိများ ပြောကြလေသလားဗျား။ တစ်ဆက်တည်းမေးရရင် အွန်လိုင်းပညာတတ်တွေ ကစာအုပ်တွေ မဖတ်ကြတော့ဘူးလား။

ကိုနန္ဒ။ ။အဲဒီ အထိစွန်းရောက်အောင်တော့ မပြောကြပါဘူး၊ ပညာတတ် ဖြစ်ဖို့ စာဖတ်တဲ့ အလေ့အထနဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု Reading Skills ဟာလိုအပ်နေဦးမှာ ပါတဲ့။ ပညာတတ်တွေ အတွက် ကုန်ကြမ်းဟာအပြောင်းအလဲ ဖြစ်လာတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ကျွန်တော် တို့ ခင်ဗျားတို့နဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ စာအုပ်စာတမ်းတွေ ကိုပုံနှိပ်ကုန်ကြမ်း (Print Materials) လို့ခေါ်တယ်။ အခုအသစ် ပေါ်လာတဲ့ ကုန်ကြမ်းဟာအသံအမြင် ကုန်ကြမ်း (Audio-visual Materials) တဲ့ ပြောရရင်တော့ဗျာ။ ကျွန်တော် တို့ကပုံနှိပ် ကုန်ကြမ်းနဲ့ အလုပ် လုပ်တယ်။ သူတို့ကအသံအမြင် ကုန်ကြမ်းနဲ့ အလုပ်လုပ်တယ်။

ကိုဗေဒါ။ ။ ဒီသဘောကိုပဲတချို့ က ဒီလိုပြောတာလည်း ကြားမိတယ်။ (Print Media) ပုံနှိပ် မီဒီယာကနေ (Electronic media) အီလထရွန်းနစ် မီဒီယာဆီကို ပြောင်းသွား ပြီတဲ့။

ကိုနန္ဒ။ ။ အဲဒီ အပြောင်းအလဲမှာ ပေါ့ဗျာ။ Illiteracyဆိုတဲ့ ပြဿနာသစ် တစ်မျိုး မဟုတ်ဘူးနော်။ Word ဆိုတဲ့ စာလုံးစာသားတွေ ဟာသိပ်အရေး ပါ အရာမရောက်တော့ဘူး။ ဒစ်ဂျစ်ခေါ်တဲ့ ဂဏန်းတွေ ကသာအရေး ပါ အရာရောက်လာတာ။ စာလုံးရဲ့ အရေး ပါ အရာရောက်မှု ၊ စာသား (Text) ရဲ့ အရေး ပါ အရာရောက်မှု တို့ဟာလျော့နည်းလာတဲ့ ပြဿနာကိုဆိုလိုတာ။ စာပေဗိမာန် ကျဆင်းလာပြီးဒစ်ဂျစ်ဗိမာန် ပေါ်လာတာပြောပုံပါ။

ကိုဗေဒါ။ ။ အင်း..... ခပ်ဆန်းဆန်း ခပ်ရှုပ်ရှုပ်ပဲ။

ကိုနန္ဒ။ ။ အဲဒါကိုပြောတာပေါ့ဗျာ။ ခပ်လွယ်လွယ် ခပ်ရိုးရိုးစနစ် (Simple System) တွေ မရှိတော့ဘူးတဲ့။ အားလုံးဟာ ရှုပ်ထွေးပွေလီတဲ့ စနစ် (Complex Systems) တွေ ချည်းပဲတဲ့။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ဒီတော့ မေးရဦးမယ်။ ပုံနှိပ် မီဒီယာမှာ လူအဖို့ တာဝန် နှစ် ရပ်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် သိထားတယ်။ စာဖတ်ဖို့ (Reading) နဲ့ အဲဒီ စာသားတွေ ကိုအနက် အဓိပ္ပါယ် ရှင်းလင်းဖော်ပြဖို့ (Interpretation of Text) လို့ ဆိုတယ်။ အီလထရွန်းနစ်

မိမိယာခတ်မှာ အဲဒီ တာဝန်တွဲမရှိတော့ဘူးလား။ ကုန်ပြီလား

ကိုနန္ဒ။ ။ စာဖတ်တော့ လျော့နည်းသွားပြီးတဲ့ ပညာတတ် တစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ စာဖတ် တက်ဖို့တော့ အထိုက်အလျောက်လိုသေးတယ်။ စာသားကိုအနက် အဓိပ္ပါယ် ဖော်ထုတ်ရေး ကတော့ ခမ်းခမ်းနားနားရှိလာမှာ တဲ့။ အီလထရွန်းနစ် မိမိယာထဲကစာသားတွေ ကိုလည် ရိုးရိုးစာသားတွေ လို့ မယူဆကြဘူးဗျ။ Hyper-text တဲ့။ ဂူပါစာသားပေါ်ဗျ။ ဂူပါစာသားတွေ ကိုသုံးသပ် အနက်ဖော်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ကပိုပြီးရှိလာမှာ တဲ့။ ဇီကာတို့ သံဒိပ်တို့ ရှိမယ့် သဘောပေါ်ဗျ။ ဒါပေမဲ့ အဟောင်းနည်းနဲ့ ရှင်းပြလိုတော့မရဘူး။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ကဲ ... ထားပါတော့ ကျွန်တော် တို့ စာအုပ်မှီးပညာတတ် လူတန်းစား အဟောင်းတွေ ကတော့ အွန်လိုင်းပညာတတ်အသစ်တွေ ဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်ဘူးလား။ ကိုယ်ဘဝ ကိုယ် ပြောင်းကြည့်ရအောင်ပေါ့နော်။

ကိုနန္ဒ။ ။ ကိုဗေဒါရေ၊ ခင်ဗျားမှာ ကွန်ပျူတာ ဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံရှိလို့လား။ အင်တာနက် အကြောင်းကိုကောခင်ဗျားကဘာသိလို့တုံး။ အေးလေ၊ ဒီကိရိယာပစ္စည်းတွေ ပေါများ လာရင်တော့လည်း ကျွန်တော် တို့လည်းအနေးနဲ့ အမြန် အွန်လိုင်းပညာတတ်တွေ ဖြစ်သွားမှာ ပေါ့နော်။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ခင်ဗျားကအွန်လိုင်းဆိုတော့ ကျွန်တော် ကလည်းအွန်လိုင်းရဦးမယ်။ ဂျာမနီဘာလင်းမြို့ မှာ လူငယ် စာရေး ဆရာတွေ စုဝေးတဲ့ နေရာတွေ အတော် များများ ရှိလာဆိုပဲ။ ဒီလူငယ် စာရေး ဆရာ အသိုင်းအဝိုင်းက ဘာလုပ်ကြတယ်လို့ ခင်ဗျားထင်သလဲ။

ကိုနန္ဒ။ ။ မထင်တတ်ပါဗျ။ ခင်ဗျားပဲဆက်ပြောပါဦး။

ကိုဗေဒါ ။ ။ သူတို့စာပေ အသိုင်းအဝိုင်းက ငါးမျိုး ကိုပေါင်းစပ်ထားတာတဲ့ဗျ။ စာပေရယ်၊ ဖျော်ဖြေမှု ရယ်၊ ဂိမ်း (Game) ရယ်၊ အင်တာနက်ရယ်၊ ဈေးကွက်ရယ်။

ကိုနန္ဒ။ ။ မရှင်းဘူး။

ကိုဗေဒါ။ ။ သူတို့ အဆောက်အအုံမှာ စာပေဆွေးနွေးတာလည်းရှိတယ်။

ရိုးရိုးမဆွေးနွေးဘူး။ ဂီတအတီးအမှုတ်နဲ့ ဆွေးနွေးတယ်။ လိုက်ဖက်တဲ့ ဖျော်ဖြေမှု
ကိုနောက်ခံထားပြီးဆွေးနွေးကြတယ်။ ဂိမ်း ကတော့ ဘီလီယက်ခုံရှိလို့ပါ။

နောက်ပြီးအင်တာနက်ရှိတယ်။ အွန်လိုင်းအင်တာနက် ကဖေးအပြင် တကယ့် ကော်ဖီတို့
မုန့်တို့လည်းရတယ်။ ဘီယာလည်းရတယ်။ သူတို့ကစာတမ်းဖတ်ပွဲမဟုတ်ဘူး။

စာတမ်းဖတ်ပွဲဟာဘုဇွာဆန်တယ်တဲ့။ လူကြီးဆန်တယ်တဲ့။ အင်တာနက်
ကဖေးကနေသူတို့ရဲ့ ဝတ္ထု၊ ကဗျာတွေ ကိုလည်းအွန်လိုင်းနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီးရောင် :ကြတယ်ဗျ။

ကိုနန္ဒ။ ။ သူ့ခေတ် သူ့အခါပေါ့ဗျနော်။ ကဲ ... နားလိုက်ကြဦးစို့။

(၃)

ယဉ်ကျေးမှု အငယ်စားလား

ကိုနန္ဒ။ ။ ကိုဗေဒါရေ၊ လာမယ့် ၁၀ နှစ် အတွင်း ၊ ဂြိုဟ်တု

ရုပ်မြင်သံကြားချယ်နယ် လိုင်းပေါင်း ၅၀၀ ကျော်ရှိလာတော့မယ်တဲ့။ ခင်ဗျားက ဂြိုဟ်တု တီဗွီ
ခဏခဏကြည့်တဲ့သူ ဆိုတော့ ခင်ဗျားအဖို့ အကြိုက်ပေါ့နော်။

ကိုဗေဒါ။ ။ဒါပေါ့ဗျာ၊ ၆၀၀၀s တွေ ကို ကျွန်တော် ကြိုက်တယ်ဗျာ။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဘာလဲဗျာ၊ ၆၀၀၀ ဆပ်ပြာလား။ ညံ့တယ်လို့ ထင်ရင်လည်း ခံရမှာ ပဲဗျာ။

အဲဒီ စကားကို ပြဇာတ်လောက၊ ရုပ်ရှင်လောက၊ တီဗွီလောကမှာ ခဏခဏ
သုံးနေတာကိုတော့ ကြားမိပါတယ်။

ကိုဗေဒါ ။ ။အမေရိကန် ဗန်းစကားပါပဲ။ ဒရာမာ ဇာတ်လမ်းတိုလေးတွေ ကို

ခေါ်တာဗျာ။ ၃ ခင်ဗျား ကြည့်နေတဲ့ မြန်မာရုပ်မြင်သံကြားတို့ မြဝတီတို့မှာ ပြပြနေတဲ့
ဘဝဇာတ်လမ်းတိုကလေးတွေ ကို ခေါ်တာပါ။ ရေနီယို ဇာတ်လမ်းတွေ ကို ခေါ်ပါတယ်
ရေနီယို ခေတ်ပေါ်စက အဲဒီ ဇာတ်လမ်းတိုကလေးတွေ ကို ဆပ်ပြာ ကုမ္ပဏီတွေ က
ကြော်ငြာပါထည်ပြီး ပြခိုင်းရာက စလို့ ပထမ ၆၀၀၀ Opera ၆၀၀၀ ဆိုပြီး
ခေါ်လာကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သာမန်အရပ်သူ အရပ်သားတို့ရဲ့ နာကြည်းမှု ၊ မျက်ရည်၊
အလွမ်း၊ အပူ၊ အဆွေး၊ အချစ်၊ မေတ္တာ ဇာတ်လမ်းတို့ကို ခေါ်တယ်လို့ အဘိဓာန်က
ညွှန်းတယ်။

ကိုနန္ဒ။ ။ ခင်ဗျား ပြောတဲ့အတိုင်း ဆိုရင်ဂြိုဟ်တု တီဗွီ ဇာတ်လမ်းတွေ ဟာ “မူဗွီ”

အခြေခံ ရုပ်ရှင်အခြေခံ အစီအစဉ်တွေ လို့ ပြောကြတာ မှန်နေပြီပေါ့။

ကိုဗေဒါ ။ ။ မှန်ရုံ ဘယ်ကမလဲဗျာ။ တီဗွီ ဇာတ်လမ်းတွေ ဟာ ရုပ်ရှင်ယဉ်ကျေးမှု

ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အငယ် (Subculture of Film Culture) လို့တောင် ပြောဆိုနေ ကြတယ်
မဟုတ်လား။ မီဒီယို ဇာတ်လမ်းတွေ ကို ပြန်ပြ၊ မီဒီယိုဇာတ်ရုပ် တွေ နဲ့ ပဲ တီဗွီမှာ

ပြန်ပြန်နေတော့လည်း တီဗွီဟာ ဗီဒီယို ယဉ်ကျေးမှု ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ငယ်လို့ ပြောရမယ့်ပုံ ပေါက်နေတယ်။

ကိုနန္ဒ။ ။ ကိုဗေဒါ ခင်ဗျား အဲဒီ လို ပြောတာကို တီဗီလောကက ဘယ်ခံချင်ပါ့မလဲဗျား။ တီဗွီဟာ ဂြိုဟ်တု၊ ချင်နယ်လိုင်းပေါင်း၅၀၀ ကျော် ကမ္ဘာကို ပတ်ပြီး ချက်ချင်း အသံလွှင့် ပညာပေး (Instant Knowledge) ချက်ချင်း ဆက်သွယ် အင်တာနက်နဲ့ ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ ဒါလောက်တော် ခမ်းနားလာတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးကို ခင်ဗျား မို့ ရုပ်ရှင် လက်အောက်ခံ အငယ်စား ယဉ်ကျေးမှု လို့ ပြောရက်တယ်ဗျား။

ကိုဗေဒါ ။ ။ အဲဒီ လို မြင်နိုင်ပါတယ်။ ဝေဖန်ရေး ဆရာ တစ်ဦးဟာ ဘယ်ရုပ်ရှင်၏ ပင်ကိုမူရင်းမရှိသော ယဉ်ကျေးမှု အငယ်စ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်ဗျား။ သူဆိုလို ပြောတဲ့အတိုင်း ပြောရရင် ဂြိုဟ်တု တီဗွီဟာ Clonish Subculture of Cinema တဲ့။

ကိုနန္ဒ။ ။ Clone ဆိုတာ မျိုး စပ်ပြီး မွေးတာကို ပြောတာ မဟုတ်လား။ ဟိုစပ်ဒီစပ်လို့ပြောပုံ ရပါတယ်။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ဝေဖန်ရေး ဆရာတစ်ဦးကဂြိုဟ်တု ရုပ်မြင်သံကြားတွေ ပေါ်လာကြီး ပေါ်လာတယ် တဲ့။ ဒါကို ကမ္ဘာ့မြို့ ကြီးပြာကြီး မက်ထရိုပိုလီတန် ဆန်လာတယ်လို့ ပြောတယ်ဗျား။ ဟုတ်တာပေါ့နော်။ မက်ထရိုပိုလီတန်ဆိုတာ လူမျိုး ပေါင်းစုံ၊ လူတန်းစား ပေါင်းစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှု ပေါင်းစုံ၊ ဘဝပေါင်းစုံတို့ဟာ နေ့စဉ် ရောစပ် နေရတဲ့ နေရာမဟုတ်လား။ ဂြိုဟ်တု တီဗွီဟာ မက်ထရိုပိုလီတန်ကို ထင်ဟပ် ရတော့ ဒီသဘော ရှိရမှာ ပေါ့ဗျား။ ခင်ဗျားကို ပြောရဦးမယ်။ အသံလွှင့်လွှင့် ရုပ်သံလွှင့်လွှင့် စီBroadcast ဆိုတဲ့ စကားကို သုံးတယ်နော်။ စီBroad ဟာ ကျယ်တဲ့ သဘော မဟုတ်ဘူးလား။ အခု Narrowcasting တဲ့။ ကျဉ်းကျဉ်း လွှင့်တာတဲ့။

ကိုနန္ဒ။ ။ ကျေးဇူးပြီး အကျယ်ရှင်းပြ ပါဦးဗျား။

ကိုဗေဒါ ။ ။ အထွေထွေ အစုံ၊ ပဒေသာစုံ လွှင့်တာမျိုး နည်းသွားတယ်။ သူ့လိုင်းနဲ့ သူ သီးခြားစီ လွှင့်လာတာကို Narrowcasting လို့ ပြောလာတယ်။ ဥပမာ၊

စီးပွားရေး သပ်သပ်၊ အားကစားဆို အားကစား သပ်သပ်၊ တေးဂီတဆို တေးဂီတ သပ်သပ်၊ နိုင်ငံတကာရေး ရာဆို နိုင်ငံတကာရေး ရာ သပ်သပ်၊ အဲဒီ လို သူ့လိုင်းနဲ့ သူ သီးခြား လွှင့်တာကို ပြောတာပါ။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ဖတ်မိတာလေး ပြောပါရစေဦး။ ခု ခင်ဗျား ပြောတဲ့ ဂြိုဟ်တု တီဗွီတို့ အင်တာနက်တို့ ဆိုတာတွေ ကို ဆိုက်ဘာကမ္ဘာ (Cyberworld) လို့ခေါ်တယ်တဲ့။ အဲဒီ ဆိုက်ဘာကမ္ဘာ ဘယ်တုန်းက စသလဲ ဆိုရင် ကြေးနန်း တယ်လီဂရပ်ဖ် ပေါ်ကတည်းက စတာတဲ့။

ကိုဗေဒါ။ ။ နယူးဂျာနယ်လစ်ဇင် အကြောင်း ပြောတော့မလိုနဲ့ တူတယ်။

ကိုနန္ဒ။ ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ကြေးနန်းရယ်လို့ ပေါ်လာကတည်းက ဂျာနယ်လစ်ဇင်းဟာ နည်းပညာ တက္ကနိုလိုဂျီ အပြောင်းအလဲတွေ နဲ့ အမြဲနပန်းလုံးလာရတော့ တယ်လို့ ဆိုတယ်။ တက္ကနိုလိုဂျီနဲ့ သင့်တင့်အောင် အလိုင်းမင့် ချိန်ရတာ တွေ လုပ်ခဲ့ကြရတယ်။ မော်တော် ကား စကားနဲ့ ပြောတာ ခွင့်လွှတ်နော်။

ကိုဗေဒါ။ ။ အခု အဲဒီ လို အရပ်စကား ဗန်းစကားတွေ နဲ့ ရှင်းပြတာ ခေတ်စားလာပါ တယ်ဗျာ။ ပြောပါ။

ကိုနန္ဒ။ ။ ကြေးနန်းစပေါ်တော့ ကြေးနန်းသတင်းကိုက စိတ်လှုပ်ရှားအောင် ပြပေးရ တယ်။ လက်ပွေ့ သတင်းစာ ရောင် :တဲ့သူတွေ က “သတင်းထူးတွေ နော် သတင်းထူးတွေ ” လို့ဆိုပြီး အော်ရောင် :ရင်း ပရိတ်သတ်ကို စိတ်လှုပ်ရှား အောင် ပြု ခဲ့ကြတယ်။ အခု အင်တာနက် ပေါ်လာပြန်တော့ ပြန်ပြီး အလိုင်းမင့် ယူရပြန်တယ်။ သတင်းကို အလတ်ဆတ်ဆုံး ဖြစ်အောင် Updated ပေါ့ဗျာ။ ခုဆို ပိုလပ်လာနိုင်ကြတယ်။ စိတ်လှုပ်ရှားအောင်လည်း ပိုလပ်လာနိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်ဗျာ။

ကိုဗေဒါ။ ။ ဂျာနယ်လစ်ဇင်းရဲ့ လက်နက်ဟာလည်း တက္ကနိုလိုဂျီ အသစ်တွေ နဲ့ အလိုင်းမင့် လုပ်ရင်း ပိုပြီးမထက်မြက်လာဘူးလား။

ကိုနန္ဒ။ ။ ထက်မြက်လာလို့ ဂျာနယ်လစ်ဇင်းမှာ မထီးမဲ့မြင် မောက်မာမှု တွေ

ပေါ်လာတယ်တဲ့ Hubris လို့ခေါ်တယ်ဗျ။ သမ္မတ နစ်ဆင်ကို သမ္မတ ရာထူးကနေ ဆင်းပြေးအောင် လုပ်တာ၊ ကလင်တန်ကိုလိင်ကစွန့်၊ ပတ်သက်ပြီး အရှက်ခွဲတာတွေ အားလုံးဟာ ဂျာနယ်လစ်ဇင်းရဲ့ လက်ချက် တွေ ဖြစ်တာ ခင်ဗျား သိသားပဲ။ သမ္မတတွေ ကိုတောင် ဖြုတ်ချနိုင်တဲ့ အစွမ်းရှိတယ်လို့ ဆိုတော့ ဂျာနယ်လစ်ဇင်းမှာ ထောင်လွှားမှု တွေ ပေါ်လာ တာပေါ့နော်။ အဲဒါ အန္တရာယ်တဲ့။

ကိုဗေဒါ ။ ။ တခြားအန္တရာယ်တွေ လည်း ရှိဦးမှာ ပေါ့။

ကိုနန္ဒ ။ ။ ရိုပါတယ် အခြေအနေ သုံးရပ်ကို လက်ညှိုး ထိုးပြကြတယ်။ ပထမ အခြေအနေက ဂျာနယ်လစ်ဇင်းကို သူဌေးတွေ က ထုတ်ဝေခဲ့ကြလို့ သူတို့ရဲ့ ကစားစရာ (Play thing) လို့ ဖြစ်ခဲ့တယ်တဲ့။

ဒုတိယအခြေအနေ ကတော့ ခုဆို ဂျာနယ်လစ်ဇင်းဟာ ဧရာမ ကြီးကျယ်တဲ့ ဖြေဖျော်မှု အင်ပါယာကြီးတို့ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်လာတယ်လို့ ဆိုလာတယ်။

ကိုဗေဒါ ။ ။ ဒီတော့ ဘယ်ဘက်ကို တိမ်းညွတ်သွားသလဲ။

ကိုနန္ဒ ။ ။ ဂျာနယ်လစ်ဇင်းဟာ ဘယ်ဘက်ကို တိမ်းညွတ်သွားသလဲ ဆိုတော့ ပြည်သူအများ အနေနဲ့ ဘာတွေ သိသင့် သိထိုက်သလဲဆိုတာ မဟုတ်တော့ဘူးတဲ့။ သူတို့ ပုံပန်းအရ ဘာ သိချင်သလဲ ဆိုတဲ့ ဘက်ကို တိမ်းသွားတယ်တဲ့။ ဘဝနေဟန်၊ အကျော်အမော်တို့ရဲ့ ရုပ်ပွားလွှာ။ အားကစားနဲ့ လိင်တို့ဘက် ပိုပြီး အလေးထားတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။

ခုတစ်ဖန် ဂျာနယ်လစ်ဇင်းဟာ အမြတ်ဆိုတဲ့ လှည်းပတောင်းရဲ့ အလှည့်ကို ခံနေရပြန်တော့ ခရီးသွား၊ ချက်နည်း ပြုတ်နည်း၊ ပရိဘောဂ စတဲ့ အခန်းတွေ ကိုရော မွှေလာရပြန်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

ကဲ ... ရှည်သွားပြီ ကိုဒေါနရေ၊ နာကြဦးစို့။